

Κείμενο 1^ο : Ωρα μηδέν για τα Μάλια (απόσπασμα – διασκευή))
Το μοντέλο του «εκτονωτικού τουρισμού» και οι συνέπειές του

Της Ιωάννας Φωτιάδη

Στην οδό Δημοκρατίας ή «Απωλείας», όπως μεταφορικά ονομάζουν οι κάτοικοι στα Μάλια Ηρακλείου Κρήτης τον δρόμο με τα μπαρ, ονειρεύονται χιλιάδες νεαροί Βρετανοί να... περάσουν το ελληνικό καλοκαίρι. Το όνειρο ωστόσο μπορεί να γίνει εφιάλτης, όπως συνέβη προ ημερών με την **αποτρόπαια** δολοφονία 19χρονου Βρετανού τουρίστα. Το περιστατικό, δυστυχώς, δεν είναι **πρωτοφανές**. Τα Μάλια, όπως αντίστοιχα ο Λαγανάς της Ζακύνθου, το Φαληράκι της Ρόδου, ο Κάβος της Κέρκυρας έδιναν παλαιότερα πλούσια ειδησεογραφία. Θερμότερες περιπτώσεις * στη μέση των δρόμων, ξυλοδαρμοί, πτώσεις από μπαλκόνια ξενοδοχείων είναι μερικά από τα δεκάδες περιστατικά που έχουν καταγραφεί εδώ και είκοσι χρόνια.

Η κατά κανόνα εβδομαδιαία παραμονή τους στον «παράδεισο» του αλκοόλ αποτελεί για τους περισσότερους ένα ταξίδι που γίνεται άπαξ, συνήθως για να «σφραγίσουν» την έναρξη της ενήλικης ζωής τους. «Ο προορισμός γίνεται ελκυστικός, γιατί συνδυάζει ελαστική εφαρμογή του νόμου και σχετική ανοχή από την τοπική κοινωνία» δηλώνει στην «Κ» ο πρώην πρόεδρος των ξενοδόχων Μαλίων, Νικηφόρος Λαμπρινός, που έχει διατελέσει δήμαρχος το 1999 - 2003. «Εσχάτως προστέθηκε μια επιπλέον ταλαιπωρία από την **αθρόα** χρήση των οχημάτων που τα λένε “γουρούνες” από νεαρούς συχνά χωρίς δίπλωμα, που έχουν πει και μερικά σφηνάκια» αναφέρει. «Είναι λυπηρό αν αναλογιστούμε επιπλέον ότι από την Κρήτη ξεκίνησε η τουριστική ανάπτυξη στην Ελλάδα» σημειώνει ο ίδιος. Θυμάται ωστόσο ότι, σε αντίθεση με τα Μάλια, όταν στα τέλη του '80 σημειώθηκαν μικρού **βεληνεκούς** επεισόδια στην περιοχή του Αγ. Νικολάου, οι κάτοικοι αντέδρασαν με τόση αποφασιστικότητα, που οι τουριστικοί πράκτορες δεν τόλμησαν έκτοτε να τούς πάνε ξανά οπαδούς του “εκτονωτικού τουρισμού”».

Έτσι, ο «κλήρος» έπεσε στα Μάλια, «και μετά την πρόσφατη αναβάθμιση του εισερχόμενου τουρισμού στο Φαληράκι της Ρόδου, γίναμε η Μέκκα*». Είναι όμως συζητήσιμο κατά πόσον προκύπτει υπολογίσιμο οικονομικό όφελος από την άφιξη των εν λόγω τουριστών. Μένουν κατά μέσον όρο μία εβδομάδα, διαμένουν σε ενοικιαζόμενα δωμάτια με κόστος 8 - 10 ευρώ, ενώ η τουριστική περίοδος διαρκεί μόλις δύο μήνες. «Το κακό χρήμα διώχνει το καλό» παρατηρεί με θυμό ο κ. Λαμπρινός, που θεωρεί ότι το πλήγμα στη φήμη του τόπου θα χρειαστεί πολύ χρόνο για να ξεπεραστεί «υπό την προϋπόθεση ότι θα υπάρχει πολιτική βούληση».

Το φαινόμενο έχει μάλλον **παταχθεί** στο Φαληράκι της Ρόδου όπου υπήρξε **σύμπνοια** όλων των εμπλεκόμενων φορέων. Τα μεγάλα ξενοδοχειακά συγκροτήματα είναι κτισμένα μακριά από τα κέντρα διασκέδασης, οι ιδιοκτήτες απαίτησαν αλλαγή του ηλικιακού προφίλ από τους τουριστικούς πράκτορες, ενώ έκαναν πετυχημένη διαφήμιση στο εξωτερικό. «Στην αρχαία τραγωδία μετά το φόνο έρχεται η κάθαρση. Αυτήν προσδοκούμε και εμείς» καταλήγει ο κ. Λαμπρινός από τα Μάλια.

28/7/13 Καθημερινή

*Μέκκα : χώρος ιερού προσκυνήματος για τους Μουσουλμάνους · εδώ λέγεται μεταφορικά (τόπος «προσκυνήματος » για τους νεαρούς πιστούς του αλκοόλ και της χωρίς μέτρο διασκέδασης)

* περιπτώξεις : αγκαλιάσματα

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Για κάθε υπογραμμισμένη λέξη του κειμένου να βρείτε και να γράψετε μια συνώνυμη (ηλεκτρονικό λεξικό της κοινής νεοελληνικής : <http://www.greek-language.gr>)
2. Ποια προβλήματα δημιουργεί σύμφωνα με το κείμενο η χωρίς μέτρο τουριστική ανάπτυξη σε κάποιες περιοχές της χώρας μας ; (μία παράγραφος)
3. Ποιες αιτίες μπορεί να ευθύνονται για τα φαινόμενα αυτά, σύμφωνα με όσα αναφέρονται στο κείμενο ;
4. Με ποιον ή ποιους τρόπους έχει αναπτυχθεί η 2^η παράγραφος του κειμένου ; Αιτιολογήστε την άποψή σας .
5. Να γράψετε τα υποκείμενα των υπογραμμισμένων ρημάτων του κειμένου αναφέροντας και ποια είναι η μορφή του καθενός

Κείμενο 2 : Το βασίλειο της ξαπλώστρας στην Ψαρομούρα Ηρακλείου

Ασφυκτική είναι η κατάσταση που έχει δημιουργήσει η εκμίσθωση της παραλίας της «Ψαρομούρας» κοντά στην Αγία Πελαγία στο Ηράκλειο, όπως καταγγέλλει η Οικολογική Παρέμβαση Ηρακλείου σε επιστολή της προς τον Δήμο Μαλεβιζίου και τη Διεύθυνση Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού της Περιφέρειας Κρήτης.

Συγκεκριμένα, καταγγέλλεται πως ο εκμισθωτής της παραλίας, κατά παράβαση του νόμου και των όρων εκμίσθωσης, τοποθετεί ομπρέλες και ξαπλώστρες σε όλο το μήκος της ούτως ή άλλως μικρής παραλίας, σε πολύ μικρή απόσταση από το κύμα ,με συνέπεια να υπάρχει ελάχιστος ζωτικός χώρος για τους λουόμενους, που δε θέλουν να δαπανήσουν χρήματα για ενοικίαση του σχετικού εξοπλισμού .

Στο έγγραφο της καταγγελίας της, η Οικολογική Παρέμβαση διαμαρτύρεται και ζητά τον άμεσο έλεγχο του εκμισθωτή της παραλίας, διότι κάνει καταχρηστική χρήση του χώρου, εις βάρος των εκατοντάδων λουομένων που την επισκέπτονται καθημερινά και έχουν δικαίωμα να βρίσκουν ελεύθερο χώρο. Οι ξαπλώστρες και οι ομπρέλες παραμένουν διαρκώς στημένες, σε μεγάλη έκταση και σε πολύ μικρή απόσταση από το κύμα, κατά παράβαση του νόμου και εις βάρος του δημόσιου αγαθού. Μάλιστα, για πρώτη φορά φέτος υπάρχουν τόσες πολλές στημένες ξαπλώστρες σε αυτήν τη μικρή παραλία .

Το έγγραφο της καταγγελίας έχει επίσης ως αποδέκτες την Κτηματική Εταιρία του Δημοσίου και το Λιμεναρχείο Ηρακλείου, ενώ ειδικά για τον Δήμο Μαλεβιζίου καταγγέλλεται η αδιαφορία για την αποκομιδή των απορριμμάτων στον παρακείμενο της παραλίας χώρο.

Πηγή : <http://www.flashnews.gr/page.ashx?pid=3&aid=29623&cid=312>

ΕΡΓΑΣΙΑ

Εντοπίστε στο κείμενο και καταγράψτε αρνητικές συνέπειες της τουριστικής ανάπτυξης

ΚΕΙΜΕΝΟ 3 : 10 ΚΡΗΤΙΚΟΙ ΦΙΛΟΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΣΑΝ ΣΤΗ ΔΕΚΑΕΤΙΑ ΤΟΥ '90 ΤΗΝ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΒΑΜΟΣ ΑΕ (ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ – ΔΙΑΣΚΕΥΗ)

Ανάπτυξη στον αγροτουρισμό τη δεκαετία του '90; Και όμως... στην πρωτόγνωρη για τα δεδομένα της εποχής εναλλακτική μορφή τουρισμού αποφάσισε να δράσει μια παρέα 10 Κρητικών φίλων τη χρονιά του 1995. Ήταν μια απόφαση που έλαβαν παρακινούμενοι κυρίως από συναισθηματικούς λόγους: είχαν εγκαταλείψει την Αθήνα και αναζητώντας έναν πιο ανθρώπινο τρόπο ζωής από αυτόν που αντιστοιχεί στην υδροκέφαλη πρωτεύουσα επέστρεψαν στα πάτρια εδάφη. Διαπιστώνοντας όμως ότι στην ενδοχώρα του νομού Χανίων και συγκεκριμένα στο Βάμο από όπου αρκετοί έλκουν την καταγωγή τους, απουσιάζει πλειάδα βασικών στοιχείων όπως η ανάπτυξη, οι νέες θέσεις απασχόλησης με τους νέους να στρέφονται στις παραθαλάσσιες περιοχές προκειμένου να βρουν δουλειά αλλά και υποδομές που θα κέρδιζαν την επισκεψιμότητα συντέκνων τους και όχι μόνο, θέλησαν να αναστρέψουν την κατάσταση.

Δημιούργησαν την εταιρία ΒΑΜΟΣ ΑΕ η οποία ανέλαβε τη διαχείριση των ξενώνων που άρχισαν να αποκτούν παρουσία στο ομώνυμο κεφαλοχώρι. «Επρόκειτο για παλιά σπίτια ιδιοκτησίας των μετόχων της εταιρίας εκ των οποίων τα περισσότερα ήταν ερείπια. Αρχίσαμε σιγά σιγά να τα αναστηλώνουμε σεβόμενοι την αρχιτεκτονική, την παράδοση και το περιβάλλον», σημειώνει χαρακτηριστικά ο πρόεδρος της ΒΑΜΟΣ ΑΕ Νίκος Φραντζεσκάκης. Η προσπάθεια συνεχίστηκε και τα επόμενα χρόνια με αποτέλεσμα η εταιρεία να διαθέτει σήμερα 25 ξενώνες, πλειονότητα των οποίων χρονολογείται από το 1850, ενώ οι υπόλοιποι είναι κτίσματα της νεοκλασικής εποχής του 1920. Έχουν ωστόσο ορισμένα κοινά μεταξύ τους στοιχεία όπως για παράδειγμα ότι είναι πετρόκτιστοι, αλλά ο καθένας διαθέτει τη δική του φυσιογνωμία: είτε έχει θέα στη θάλασσα ή στα Λευκά όρη, είναι δίπατος ή μη, με ή χωρίς οντά κλπ.

Προκειμένου όμως οι φιλοξενούμενοι στους ξενώνες της ΒΑΜΟΣ να έχουν ίδια αντίληψη και στην ουσία να δοκιμάζουν τις τοπικές παραδοσιακές γεύσεις της περιοχής, οι Κρητικοί φίλοι έβαλαν μπρος την επόμενη τους κίνηση. Έφτιαξαν μια ταβέρνα «που έτυχε ενθουσιώδους και ευρύτατης αποδοχής από την κρητική κοινωνία», αναφέρει ο κ. Φραντζεσκάκης

Σταδιακά , τα μεγάλα ταξιδιωτικά πρακτορεία διαπιστώνοντας ότι ο αγροτουρισμός αποτελεί μια ανερχόμενη αγορά άρχισαν να επιζητούν συμφωνία συνεργασίας με την ΒΑΜΟΣ ΑΕ η οποία είχε ήδη υποδεχτεί τους πρώτους της πελάτες στους ξενώνες. Και αυτό χάρη στη συμμετοχή της σε εκθέσεις τόσο της Ελλάδος όσο και του εξωτερικού, αλλά και στην συνεργασία της με πρακτορεία που ειδικεύονταν στην αγορά του αγροτουρισμού.

Η εταιρία ωστόσο επέκτεινε προς τέρψη των επισκεπτών της περαιτέρω τη δράση της. Άνοιξε το καφέ της δίνοντας στους φιλοξενούμενούς της μία ακόμα εναλλακτική λύση για το πώς θα περνούν ευχάριστα τις ημέρες της διαμονής τους στο Βάμο. Παράλληλα, θέλησε και συνεχίζει να επιδιώκει να τους μυεί στον πολιτισμό της με πλειάδα εκδηλώσεων όπως εκθέσεις βιβλίων, παρουσιάσεις συγγραφέων, συναυλίες, δρώμενα εικαστικού ενδιαφέροντος, προγράμματα μαγειρικής τέχνης, πραγματοποίηση περιπάτων γνωριμίας με τη χλωρίδα, την πανίδα, τα θρησκευτικά, ιστορικά μνημεία της τοποθεσίας κλπ. «Πράγματι- παραδέχεται ο κ. Φραντζεσκάκης- θέλουμε ο επισκέπτης να γνωρίσει τον πολιτισμό της περιοχής. Πιστεύουμε ακράδαντα ότι η ανάπτυξη μιας περιοχής θα πρέπει να πατά γερά στον πολιτισμό και αυτό κάναμε στο Βάμο. Η εταιρία δεν είναι μια επιχείρηση rent rooms ούτε rent villas. Η Βάμος έχει σημαία της την αρμονική συνύπαρξη της διαμονής

των φιλοξενουμένων τους σε καλούς ξενώνες και την γνωριμία τους με τον τόπο, τον πολιτισμό και τις δραστηριότητες του».

Αυτή είναι άλλωστε μία πτυχή του ορισμού που δίνει η επιτελική ομάδα της Βάμος ΑΕ στην έννοια αγροτουρισμός. «Για εμάς- προσθέτει ο κ. Φραντζεσκάκης- αγροτουρισμός σημαίνει ότι αναπτύσσουμε μια περιοχή η οποία διατηρεί και δεν αλλοιώνει τα χαρακτηριστικά της, οι κάτοικοί της βρίσκουν εργασία και παραμένουν εδώ σε ένα καλύτερο από της πόλης περιβάλλον και οι επισκέπτες της γνωρίζουν και συμμετέχουν σε διάφορες χαρακτηριστικές δραστηριότητες». Μεταξύ των οποίων είναι για παράδειγμα το μάζεμα της ελιάς ή η περιήγηση στο αγρόκτημα βιοκαλλιέργειας της εταιρείας και η συλλογή φρούτων και λαχανικών αντίστοιχων προδιαγραφών.

Πέραν του κτήματος βιοκαλλιέργειας η Βάμος ΑΕ δημιούργησε μια μικρή βιοτεχνία η οποία παράγει τοπικά προϊόντα όπως ζυμαρικά, γλυκά του κουταλιού 8 διαφορετικών ειδών, μαρμελάδες, σπιτικό σαπούνι, τυποποιημένο βιολογικό λάδι- σε περιορισμένη ποσότητα- πετιμέζι, τουρσί κλπ. Τα συγκεκριμένα δημοφιλή- όπως αποδεικνύεται- προϊόντα αποκτούν θέση στο ράφι καταστημάτων της Κρήτης, της Αθήνας αλλά και σε ορισμένες λίγες στον αριθμό ξένες επιχειρήσεις άλλων κρατών.

Πηγή : <http://business2travel.wordpress.com/2012/11/06/10>

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Ποιο είναι το θέμα του κειμένου ;
2. Ποια θετικά στοιχεία της τουριστικής ανάπτυξης μπορείτε να επισημάνετε στο παραπάνω κείμενο ; Να τα καταγράψετε σε μία παράγραφο που θα αναπτύξετε με παραδείγματα
3. Σε τι διαφέρει ο αγροτουρισμός από τις συνηθισμένες μορφές τουρισμού που όλοι γνωρίζουμε ; Η απάντησή σας να στηριχτεί στο κείμενο
4. Βρείτε το α΄ και β΄ συνθετικό των υπογραμμισμένων λέξεων και γράψτε για κάθε περίπτωση ακόμα μία λέξη με το ίδιο α΄ συνθετικό